

Diari portaveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

Les bases de la Catalunya futura

Valor de l'article segon de l'Estatut

I

Si una nació pacta amb una o algunes més, per tal d'organitzar-se mancomunadament, el règim constitucional que resulti d'aquesta federació tindrà, amb tota seguretat, per al reconeixement dels drets inherents a cada una de les nacionalitats, l'amplitud que exigeix la plena satisfacció de les conveniències i drets dels signants del pacte. Entre elles, naturalment, les que afectin l'ús de les llengües peculiars.

El cas, és obvi fer-ho remarcar—perquè la realitat present i històrica així ho confirma a bastament—serà plantejat de diferent manera en formular-se un estatut autònom i més si es destina a satisfer les reivindicacions d'una personalitat nacional, dormida durant molts anys dintre l'estructura d'un estat unitari. Aquest, en cedir les atribucions i privilegis que havien anat acumulant-se, pensarà atorgar molt per poc que doni i els que es beneficiïn amb la descentralització i el reconeixement de reivindicacions propugnades, consideraran aquestes insatisfetes mentre no siguin ateses en totalitat, perquè l'antagonisme de les posicions respectives exigeix solucions categòriques.

La forma com és estimat, fora de Catalunya, el nostre plet nacional, pels partidaris d'una Espanya absolutista i centralitzadora, i la diferent manera d'entendre el problema, a Madrid i aquí, dona peu a la tragèdia que planteja actualment l'aprovació de l'articulat de l'Estatut a les Corts Constituents de la República. Aquesta, bo és recordar-ho, perquè la seva estructuració limita la possible amplitud de les solucions, queda definida a la Constitució (Art. 1er.) com "un Estado integral compatible con la autonomía de los municipios y las regiones" i constituït orgànicament (Art. 8 e) "por Municipios mancomunados en provincias y por las regiones que se constituyan en régimen de autonomía".

La possibilitat de donar satisfacció plena a un problema nacional particular, no va consignada a la Constitució. Es, tan sols, tema a propòsit per a servir de nervi a certs discursos d'alta filosofia po-

lítica. Res té, doncs, de particular, que els articles de l'Estatut de la nostra autonomia no puguin satisfer totes les aspiracions de Catalunya en la forma com surten aprovats del Parlament. Era cosa prevista d'ençà d'aprovada la Constitució i ningú no té ara el dret d'invocar-ne, en aquest aspecte, la novetat.

Per altra part, el projecte d'Estatut que va plebiscitar el poble català el dia 2 d'agost de l'any passat deia, en el seu preàmbul, que no entraria en vigència fins "una vegada acceptat per les Corts Constituents". Ara bé, modificant-lo en tot allò que la Constitució els facultava i, fins a cert punt i tot, els hi obliga, per tal, precisament, de poder acceptar-lo; deformant-lo, a més, en tot allò altre que troba plaent l'esperit hegemònic de determinats sectors parlamentaris, les Corts, a les quals vàrem trametre el nostre Estatut, reconeixent la seva sobirania, ens retornen, article per article, *el seu estatut*. I si, fins ara, no han pres l'acord de privar-nos de cap dret essencial i justificable dintre l'actual Constitució de la República, no és menys cert que, al costat de la llibertat que assolim, ens fixen obligacions, no direm vexatòries, però si molestes.

De cap manera, però, pot acceptar-se—almenys pel que afecta a l'article segon i així esperem aprovar-ho—la tesi, tan sols sigui dubitativa, del senyor Rovira i Virgili, segons la qual es podria "no acceptar o considerar ineficient l'Estatut".

Amb les addicions d'ara—que no altra cosa que una addició és la fet amb l'article segon, al text plebiscitat del qual s'hi han afegit altres conceptes—i amb les modificacions que puguin venir, si són d'aquesta mena, podrà obligar-nos, per a gaudir de la nostra llibertat, a realitzar tràmits molestos o inútils, però mentre no es cohibeixi l'exercici dels nostres drets polítics, el millor, i el més útil, no serà pas discutir l'eficiència de l'Estatut, sinó treure del seu interior totes les possibilitats d'acció i exhaurir-les en realitzacions positives.

Serà la millor manera de provar, amb fets, la insuficiència d'un esta-

Festa Major de Reus

Programa oficial de festes

Dia 29. A les 7 del matí: Cercavila per la Creu Roja. A les 10: Cursa ciclista per carretera. A les 11: Ballets populars i sardanes al Passeig Mata. A les 11'30: Inauguració pel President de la Generalitat de l'Exposició de treballs realitzats durant l'actual curs pels alumnes de l'Escola del Treball.

Tarda. A les 4: Partit de futbol entre el F. C. Barcelona i Reus Deportiu. A les 4'30: Festival de natació pel Club Natació Barcelona, a la piscina del C. N. Reus "Ploms". A les 6'30: Inauguració oficial de la piscina del Reus Deportiu. Campionat Provincial de Tennis a les pistes del Reus Tennis Club. A les 7: Concert per la Banda Municipal al Passeig Mata. Concurs de sardanes per la Cobla "La Selvensa", a la Plaça Prim. De 7 a 9: Exhibicions al local del Skating Club.

Nit. A les 10: Cines. Funció per la companyia Marguerida Xirgu, al teatre Fortuny. Balls a totes les Societats.

Dia 30. A les 7 del matí: Cercavila per la Creu Roja. A les 10: Arribada dels Xiquets de Valls, els quals es dirigiran a l'Ajuntament. Ball de Bastonets. A les 11'30: Cursa ciclista al Passeig Mata. A les 12: Sardanes i treballs pels Xiquets de Valls i Ball de Bastonets, a la Plaça Prim.

Tarda. A les 3: Castells pels Xiquets de Valls a la Plaça Catalunya. A les 4: Castell pels Xiquets de Valls i Ball de Bastonets a la Casa de Caritat.

A les 4'30: F. C. Barcelona contra Selecció Reusenca a l'estadi del Reus Deportiu. A les 7: Concert per la Banda Municipal a la Plaça Prim i audició de sardanes a la Plaça Catalunya per la Cobla "La Selvensa".

Nit. A les 10: Grandiosa Revetlla Popular amenitzada per la Banda Municipal i la necessitat d'estructurar la República federativament, això és, segons les realitats històriques, geogràfiques i racials que presenten la península com un conjunt de nacionalitat. I ja es sabuda la vella fórmula democràtica: a cada nació, un estat.

JOSEP A. TRABAL

da Municipal i la Cobla Catalunya al Passeig Mata.

FESTA D'AVIACIO

Durant els dies 29 i 30, volarà sobre la ciutat un aparell de l'Aeròdrom Canudes, efectuant vols amb passatgers.

NOTES I NOTICIES

*** S'ha obtingut de l'aviador Sr. Canudes que a la tarda d'avui, sigui tirada des de l'avió, la pilota del partit de futbol que es jugarà a l'Estadi del Reus Deportiu entre l'equip titular i el Barcelona.

*** L'Associació d'Iniciatives i la Comissió de Festes, pregunten al poble de Reus que, per a donar més vistositat a les festes organitzades amb motiu de la nostra festa major, siguin engalanats tots els balcons i també que totes les Societats vulguin issar llurs banderes.

*** Pels vols amb passatgers que es realitzaran el dia 30, des de Salou, s'expedeixen tikets a 25 pessetes als següents establiments:

Manuel Palmada, Raval Alt Jesús, 35 bis.

Eusebi Aguadé, Raval Santa Anna (ferreteria).

Joan Guardià, Galanes, 13.

Vídua de Josep Borrell, Santa Anna, 7.

*** La Comissió de Festes i l'Associació d'Iniciatives, pregunten una vegada més als senyors comerciants i industrials de la localitat, s'adhereixin a les festes populars tancant els seus establiments la tarda del dia 30.

*** La Revetlla popular que el dia 30 a la nit se celebrarà al Passeig Mata, ha estat augmentada amb un nou atractiu; es gairebé segur que a més de la Banda Municipal i Cobla Catalunya, hi actuarà una bona orquestrina.

Totes les entitats recreatives de la ciutat, treballen amb entusiasme perquè la dita festa resulti força lluïda.

La Banda Municipal, en dirigir-se a la dita Revetlla, efectuarà una passada pels carrers, sortint de la Plaça de la República executant alegres composicions.

*** La Companyia Reusenca d'Autos "La Hispania" ha ofert facilitar bitllets per aquestes festes a preus reduïts.